

HELSEDIREKTORATET
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Oslo, 30.09.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/7648

Saksbehandler:
Marit Måge

Høring - Veileder til utredningsinstruksen på folkehelseområdet

Miljødirektoratet viser til høring av utkast til veileder for vurdering av virkninger på folkehelsen og helseeffekter i samfunnsøkonomiske analyser – sektorveileder til Instruks om utredning av statlige tiltak.

Vi oppfatter det slik at veilederen kan bidra til at statlige aktører som er forpliktet til å følge utredningsinstruksen, i større grad kan foreta kvantitative vurderinger og verdsette virkninger for befolkningens helse og livskvalitet i utredninger enn tidligere.

Miljødirektoratet ser det som nyttig med anbefalinger om hvordan helseeffekter kan måles, slik at målemetodene for helseeffekter er i samsvar i utredninger for ulike sektorer. Sjekklisten i punkt 2.4 viser omfanget av alle de ulike temaene som kan ha virkninger på befolkningens helse og livskvalitet. Sjekklisten for å få med alle vesentlige virkninger på folkehelsen kan være nyttig, særlig i situasjoner hvor utreder har lite erfaring med vurderinger av folkehelse. Miljødirektoratet mener det i tillegg ville vært nyttig dersom Helsedirektoratet laget en grundigere og mer systematisk veiledning til hvordan alle disse temaene skal utredes. Det kunne bidratt til å gjøre utredninger av folkehelse grundigere, mer enhetlige og etterprøvbare.

Miljødirektoratet mener at veilederen i seg selv kan legge et grunnlag for bedre utredninger, men vi har erfaring med at informasjonsgrunnlaget er den reelle begrensningen for hvilke utredninger som kan gjennomføres, og hvilke analysetyper som bør benyttes. Vi ønsker derfor å imøtekomme tverrsektorielt samarbeid der det er relevant for å bedre belyse komplekse problemstillinger. Et eksempel på dette er det tverrsektorielle samarbeidet mellom Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Vegdirektoratet, Statens vegvesen og Miljødirektoratet i en felles anbefaling om oppdatering av verdsetting av helse- og miljøeffekter av luftforurensning. Miljødirektoratet ser at denne typen samarbeid er helt essensielt for å få gode utredninger av komplekse problemstillinger i samfunnet.

For utredninger hvor det ikke er aktuelt med tverrsektorielle samarbeid, ville Miljødirektoratet hatt nytte av nærmere veiledning for kvantifisering av helseeffekter på nærmere bestemte områder. Hvilke kilder kan brukes? Bør det beregnes sykdomsbyrde for hver utredning eller kan det lages noen standarder som kan brukes for samme type virkning? Er det mulig å lage noen standarder til bruk for ulike tematiske områder?

Miljødirektoratet erfarer at det i mange av våre utredninger ikke er praktisk mulig å kvantifisere eller prissette virkninger på folkehelsen. For at veilederen skal være til nytte i disse tilfellene, kunne vi ønsket oss mer utdypning av hvordan helsevirkningene da kan vurderes. I veilederen henvises det til DFØs pluss-minusmetode. Det ville vært nyttig hvis dette ble vist gjennom noen eksempler på fastsetting av betydning og omfang på en helsevirkning i henhold til pluss-minusmetoden, eller ved et kriteriesett for hva som skal til for å havne i ulike kategorier (tilsvarende som i V712).

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Guro Børnes Ringlund
seksjonsleder

Marit Måge
seniorrådgiver